

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO IIaPGW DLA OBSZARU DORZECZA DUNAJU

Załącznik E.2. Pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Dunaju

1 Wprowadzenie

Plan gospodarowania wodami jako dokument w dziedzinie gospodarki wodnej wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym mogących powodować znaczące oddziaływania na obszary Natura 2000, podlega obowiązkowi poddania go strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko (dalej SOOŚ).

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy ooś, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, w tym projektu IIaPGW, obejmuje w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W myśl art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem przez organ administracji dokumentu strategicznego bierze on pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów biorących udział w postępowaniu w sprawie SOOŚ oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych.

Do przyjętego dokumentu załącza się:

- uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
- pisemne podsumowanie zawierające: uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów administracji uczestniczących w SOOŚ, zgłoszone uwagi i wnioski, wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (jeżeli było przeprowadzone) oraz propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest pisemne podsumowanie do IIaPGW dla obszaru dorzecza Dunaju (dalej Pisemne podsumowanie).

Organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP - przekazuje przyjęty dokument wraz z Pisemnym podsumowaniem, organom, które brały udział w SOOŚ: Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska i Głównemu Inspektorowi Sanitarnemu (art. 55 ust. 4 ustawy ooś).

Na podstawie art. 55 ust. 5 ustawy ooś organ opracowujący projekt IIaPGW - PGW WP - jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami przedstawionymi w Pisemnym podsumowaniu.

2 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

W prognozie oddziaływania na środowisko projektu IIaPGW przeanalizowano działania określone w projekcie IIaPGW, przeprowadzono ocenę ich wpływu na środowisko i nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań, ponieważ są one ukierunkowane na ochronę wód i środowiska jako całości. W związku z powyższym nie stwierdzono konieczności lub zasadności doboru rozwiązań alternatywnych na poziomie katalogu działań krajowych, katalogu działań dla poszczególnych kategorii wód oraz na poziomie zestawów działań przypisanych poszczególnym jcw. W wyniku zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. rozwiązań alternatywnych (wariantowania) ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności wskazywania rozwiązań alternatywnych.

3 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

IIaPGW dla obszaru dorzecza Dunaju, w tym w szczególności w zakresie celów, obszarów interwencji, kategorii i typów działań ujętych w zestawach działań odnosi się do poszanowania i ochrony środowiska, w tym zdrowia i jakości życia ludzi. Plan ma charakter prośrodowiskowy, zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zbieżny z celami środowiskowymi wyznaczonymi w dokumentach strategicznych szczebla międzynarodowego, unijnego, krajowego oraz regionalnego. Określa uwarunkowania środowiskowe oraz identyfikuje problemy z zakresu środowiska oraz presje na wody, które są jedną z podstaw do określenia działań jakie będą podejmowane w celu poprawy stanu i jakości wód oraz od wody zależnych.

W toku przeprowadzonych analiz nie zidentyfikowano działań, które na etapie SOOŚ mogłyby zostać ocenione jako stwarzające wysokie prawdopodobieństwo wywołania konfliktów społecznych czy silnego oporu środowisk i organizacji ekologicznych występujących w interesie ochrony obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Zaplanowane działania nie będą wpływały na pogłębienie występujących w środowisku presji, nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000.

Tabela poniżej stanowi podsumowanie wyników analiz.

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

Tabela 1 Podsumowanie wyników analiz potencjalnych oddziaływań w przypadku realizacji działań IIaPGW na obszarze dorzecza Dunaju dla jcwp RW

Komponent środowiska	Prognostyczny wpływ			
	PK	PN	PN/PK	O
Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie			x	x
Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną	x		x	
Wody powierzchniowe	x			
Wody podziemne	x			x
Zasoby naturalne	x			x
Powietrze	x			x
Klimat	x		x	
Powierzchnia ziemi, w tym gleby	x		x	x
Krajobraz	x		x	x
Zabytki i dobra materialne				x
SUMA	8	0	5	7

Źródło: opracowanie własne

Tabela 1 Podsumowanie wyników analiz potencjalnych oddziaływań w przypadku realizacji działań IIaPGW na obszarze dorzecza Dunaj dla jcwpd

Komponent środowiska	Prognostyczny wpływ			
	PK	PN	PN/PK	O
Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie	x			
Różnorodność biologiczna, fauna i flora; w tym obszary objęte ochroną	x			
Wody powierzchniowe	x			
Wody podziemne	x			
Zasoby naturalne	x			
Powietrze				x
Klimat				x
Powierzchnia ziemi, w tym gleby	x			

Komponent środowiska	Prognozowany wpływ			
	PK	PN	PN/PK	O
Krajobraz				x
Zabytki i dobra materialne				x
SUMA	6	0	0	4

Źródło: opracowanie własne

Prognozowany efekt skumulowany rozumiany jako zgrupowanie działań w obrębie danego terenu ocenia się w Prognozie w kategoriach wpływu generalnie pozytywnego. Zamierzone w projekcie IIaPGW efekty środowiskowe będą niosły ze sobą znaczne korzyści dla środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim w zakresie poprawy jakości wód. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze stricte technicznym pozwoli natomiast skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z fazą ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy).

Przeprowadzone na potrzeby niniejszej Prognozy analizy, przy uwzględnieniu poziomu szczegółowości ocenianego dokumentu oraz posiadanej wiedzy nt. rodzaju, charakteru i miejsca koncentracji działań przewidzianych w projekcie IIaPGW pozwoliły na ocenę możliwości wystąpienia znacząco negatywnego transgranicznego oddziaływania w związku z realizacją zapisów IIaPGW jako mało prawdopodobną.

Wskazane w dokumencie działania z założenia mają doprowadzić do poprawy stanu wód, ich zasobów oraz warunków korzystania z wód, jak również poprawy stanu siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt zależnych od wód. Pośrednio, jako rezultat poprawy stanu wód oraz obszarów chronionych od nich zależnych, spodziewać się należy korzystnego wpływu na jakość życia i zdrowie ludzi, na ochronę a nawet poprawę bioróżnorodności, zachowanie spójności sieci ekologicznej oraz zasobów flory i fauny, na poprawę lokalnych warunków aerosanitarnych i ochronę klimatu oraz uwzględnienie adaptacji do zmian klimatu, w przypadku działań klimatozależnych.

Przewidziane w Planie działania przyczynią się do ochrony zasobów naturalnych, powierzchni ziemi (w tym gleb), poprawy walorów krajobrazowych oraz do zachowania dziedzictwa kulturowego (poprzez m.in. wpływ na ograniczenie wpływu czynników będących przyczyną degradacji obiektów zabytkowych związanych z wodami) oraz generalnie do podniesienia świadomości ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodnej oraz rolnej. Spodziewany korzystny wpływ wdrożenia IIaPGW potęguje wzajemna komplementarność oraz synergiczność działań w nim ujętych.

Dla wzmocnienia wspomnianej synergiczności działań w ramach IIaPGW zaplanowano m.in. działania edukacyjne, ponieważ dla zapewnienia długoterminowych efektów wprowadzanych działań niezbędne jest zapewnienie odpowiedniej edukacji dla korzystających z wód, aby poprzez świadome ich działania unikać i eliminować zagrożenia oraz potencjalne źródła presji. W ramach określonych w IIaPGW działań edukacyjnych i doradczych dla rolników rekomendowane jest uwzględnienie kompleksowo zagadnień dotyczących wpływu nadmiernego nawożenia pól na stan wód.

Plany Gospodarowania Wodami stanowią w krajowej oraz unijnej polityce rozwoju główny dokument planistycznym w zakresie kształtowania stanu zasobów wodnych na obszarze dorzeczy i wyznaczania zasad gospodarowania nimi. Tym samym ważne jest, aby IIaPGW stał się w kolejnym cyklu planistycznym (2022-2027) faktycznym fundamentem działań w zakresie ochrony zasobów wodnych i racjonalnego gospodarowania nimi w Polsce - zgodnego z założeniami RDW, przy jednoczesnym stosowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

Wyznaczane w planach zasady gospodarowania wodami powinny być co najmniej zbieżne z zasadami rozwoju zrównoważonego, rozumianego jako forma eksploatacji szeroko rozumianych zasobów przyrody, która pozwala na zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb społecznych, ale równocześnie nie prowadzi do degradacji środowiska. Rozwój taki polega na powiązaniu rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z dobrym stanem środowiska i dążeniem do zachowania środowiska dla przyszłych pokoleń. Jak wykazały analizy przeprowadzone w ramach Prognozy, IIaPGW wpisuje się w tak zdefiniowaną ideę zrównoważonego rozwoju.

Dobrane na potrzeby realizacji IIaPGW zestawy działań ukierunkowane są na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych. Dobór tych działań w każdym cyklu planistycznym poprzedza szereg analiz i prac przygotowawczych ukierunkowanych na określenie pełnego obrazu stanu jcw i postępu w osiąganiu celów środowiskowych. Na bazie tych informacji formułowane są zapisy planów gospodarowania wodami, które służą koordynacji działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody, poprawę ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałanie skutkom suszy. Wyżej wymienione cele łączą w sobie szeroko rozumiany interes społeczny, gospodarczy oraz środowiskowy.

Podsumowując uznaje się, że IIaPGW wyczerpująco definiuje działania jakie zostaną podjęte dla osiągnięcia zakładanych celów środowiskowych wód oraz obszarów chronionych. Przedstawione poniżej rekomendacje mają na celu podkreślenie zagadnień najistotniejszych z punktu widzenia środowiskowych aspektów procesu wdrażania i realizacji postanowień tego dokumentu strategicznego, są to:

- Zgodnie z zasadą przezorności zwrócenie szczególnej uwagi na aktywne zaangażowanie organów administracji właściwych do spraw wód i ochrony środowiska w konsultacjach społecznych projektu IIaPGW.
- Zadbanie o całościowe i kompleksowe wdrażanie działań zaplanowanych w projekcie IIaPGW, tak aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód (zwrócenie szczególnej uwagi na monitoring postępu realizacji działań).
- Zapewnienie podejścia do analiz oraz realizacji projektu IIaPGW zgodnie z przyjętą w dokumencie zasadą planowania i podejmowania działań „od źródeł do ujścia”, ze szczególnym zwróceniem uwagi na działania podejmowane w jcw rzecznych. Całościowe i kompleksowe wdrażanie działań aby efektywnie przynosiły pozytywne skutki dla stanu i jakości wód.

- Zwrócenie uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniego stanu budowli piętrzących.
- Objęcie kompleksowymi analizami całego cyklu obiegu wody w przemyśle, czyli pobory - zużycie wody - oczyszczanie - zrzut ścieków przemysłowych; oraz odwodnień tam gdzie są prowadzone (działania szczególnie istotne dla jcwpd).
- Promocja działań ukierunkowanych na wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym.
- Na etapie realizacji przedsięwzięć (m.in. z zakresu gospodarki ściekowej) uwzględnianie analiz dotyczących odporności infrastruktury i terenów na zmiany klimatu, optymalizacja zadań adaptacji do zmian klimatu.

4 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 z późn. zm.), jako organ administracji opracowujący projekt dokumentu, wyznaczającego ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, PGW WP zwróciły się z wnioskiem do właściwych organów administracji (GDOŚ, GIS) o wydanie opinii dotyczącej projektu IIaPGW wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

4.1 Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

PGW WP otrzymało opinię Generalnego Dyrektora Ochrony środowiska pismem znak DOOŚ-TSOOŚ.410.18.2021.TW z dnia 19 listopada 2021 r. W tabeli 3 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 3 **Opinia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska wraz z informacją w jaki sposób została wzięta pod uwagę**

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Objętościowy rozrost prognozy osiągnięto także poprzez szereg powtórzeń (przykładowo: wątek opisujący, iż działanie „Poprawa warunków dla obszarów chronionych” polega na realizacji zadań wynikających z planów ochrony/planów zadań ochronnych powielono co najmniej dwunastokrotnie: str. 192, 197, 216, 225, 226, 234, 243, 245, 248, 250, 251 i 256), zamieszczanie treści zupełnie niezwiązanych z ocenianym dokumentem (tu najbardziej rażącym przykładem jest blisko półtorastronicowy – str. 28 i 29 – opis podejścia do oceny „przedsięwzięć derogowanych”, a następnie stwierdzenie, że APGW nie zawiera wykazu takich inwestycji) oraz przeplatanie treści dotyczących obszaru Dunaju z odniesieniami do całego kraju.	Wyjaśnienie	Rozbudowanie treści Prognozy o informacje ogólne, tj. pokazanie stanu środowiska na tle całej Polski było założeniem metodycznym przyjętym na samym początku prac nad Prognozami. Dokumenty dla wszystkich OD miały zostać opracowane w taki sam sposób. W związku z tym, w Prognozie dla Dunaju zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Z jednej strony powoduje to zwiększenie objętości dokumentu, z drugiej ułatwia poruszanie się tym osobom, które będą analizować wszystkie Prognozy.
2	Mimo że prognoza zawiera pewne stwierdzenia i opisy oddziaływań dotyczące konkretnych działań przewidywanych do realizacji na obszarze dorzecza Dunaju, to pojawiają się w niej sprzeczne deklaracje, które mogą podważać jej wiarygodność i przydatność w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Należy tu zwrócić uwagę na opis oddziaływania przedsięwzięć związanych ze zmianami w ramach istniejących oczyszczalni ścieków (modernizacje, rozbudowy). Na str. 286 prognozy stwierdzono, że „Realizacja działań modernizacyjnych oczyszczalni ścieków na obszarze jcwp RW120016822279 w obszarze dorzecza Dunaju z uwagi na swój charakter i lokalizację może powodować oddziaływanie transgraniczne”. Co prawda dalej – na podstawie dokumentów związanych z innymi strategicznymi ocenami oddziaływania na środowisko – wprowadzono stwierdzenie o małym prawdopodobieństwie wystąpienia negatywnych oddziaływań transgranicznych, jednak zaznaczono też, że „Wdrożenie niektórych działań ujętych w zestawach dla jcwp RW, obejmujących zadania inwestycyjne, jak np. rozbudowa oczyszczalni ścieków czy modernizacja infrastruktury ściekowej może spowodować niekorzystne, ograniczone przestrzennie i/lub czasowo oddziaływania (na powietrze, powierzchnię ziemi w tym gleby, lokalne siedliska i faunę etc.) również w obszarach przygranicznych.”. Zestawienie powyższego cytatu, z wynikami deklaratywnej oceny zamieszczonej w załączniku „01_Zestaw_działan_RW_ODDunaj”, w którym brak informacji o negatywnych skutkach któregośkolwiek z działań oraz z przykładowym zapewnieniem z innej części prognozy (str. 253 „W wyniku oceny stwierdzono wyłącznie pozytywne bądź zerowe oddziaływania zestawów działań na powierzchnię ziemi, w tym gleby. [...] Nie stwierdzono ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi, w tym gleby”), skłania do wyrażonych wyżej wątpliwości.	Uwzględnienie	Zaistniała rozbieżność wynika z dokonywanych w trakcie procesu SOOŚ projektów IIaPGW aktualizacji projektu VIaKPOŚK i niedopatrzienia przy aktualizacji niniejszego tekstu. Tekst na stronie 292 został przeredagowany i usunięto część, która nie była adekwatna do aktualnych zapisów i powodowała rozbieżność.
3	Także zawartość APGW jest zbędnie rozbudowana, ponieważ zawiera ogólne informacje, w wielu przypadkach właściwe dla projektów aktualizacji planów gospodarowania wodami dla dużych dorzeczy. Jako przykład niedostosowania treści dokumentu do specyfiki działań planowanych do realizacji w dorzeczu Dunaju, należy wskazać rozdział 16. Na dwóch stronach zreferowano zagadnienie dotyczące przedsięwzięć derogowanych, po czym stwierdzono, że „na obszarze analizowanego dorzecza nie zidentyfikowano inwestycji i działań spełniających przesłanki wskazane w art. 4 ust. 7 RDW”. W przywołanym rozdziale mowa jest także o „innych inwestycjach, których realizacja stanowić będzie istotny element prowadzonych działań w gospodarce wodnej”. Zaznaczyć jednak trzeba, że mimo upublicznienia wraz z APGW „Zestawienia kierunkowych inwestycji w gospodarce wodnej lub związanych z wodami”, w dokumencie tym nie znaleziono inwestycji związanych z Czarną Orawą i Czadeczką, które są istotniejszymi ciekami regionów wodnych wchodzących w	Wyjaśnienie	Zestawienie inwestycji kierunkowych stanowi zestawienie informacji o inwestycjach planowanych w obszarze gospodarki wodnej pełniąc rolę wyłącznie materiału dodatkowego, informacyjnego. Nie jest bezpośrednim elementem IIaPGW zgodnie z zakresem określonym w z ustawie Prawo wodne i Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu opracowywania planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Zestawienie inwestycji kierunkowych jest dokumentem wtórnym przywołującym inwestycje wskazane w Programie Planowanych Inwestycji (PPI) i aPZRP wraz z informacjami zawartymi w tych dokumentach. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji przedsięwzięć wymienionych w „Zestawieniu inwestycji kierunkowych” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Te przedsięwzięcia nie są również emanacją celów IIaPGW i nie służą osiągnięciu celów środowiskowych. Z tego powodu ww. przedsięwzięcia nie są przedmiotem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>skład polskiej części dorzecza Dunaju. Ponadto, w tabeli 6-1 „Podsumowanie oceny potencjału wystąpienia kumulacji oddziaływań na poziomie dokumentów strategicznych”, zamieszczonej w prognozie, przywołuje się szereg dokumentów, które mają być powiązane z APGW. Jednak w przypadku żadnego z nich nie wskazano konkretnych przedsięwzięć. Zachodzi zatem uzasadniona wątpliwość – czy w przypadku niewielkiego obszaru objętego APGW, dokumenty te (pomijając Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, którego zapisy przeniesiono do „zestawu działań”), przewidują na jego terenie realizację jakiegokolwiek inwestycji. I jednocześnie - czy zasadne jest wielokrotne przywoływanie tych dokumentów w APGW i prognozie.</p>		
4	<p>W przypadku, kiedy inne niż APGW dokumenty przewidują interwencje w obszarze dorzecza Dunaju, niezbędne jest uwzględnienie tej okoliczności w ocenie oddziaływania na środowisko, w ramach analiz skutków skumulowanych. Ocena powinna zostać sporządzona z zapewnieniem odpowiedniego poziomu szczegółowości. Trzeba mieć na uwadze, że zestawienie działań dla jcw powinno zawierać przyszłe presje generowane przez wszystkie inwestycje, w tym te uznane za konieczne do realizacji wobec ich uwzględnienia w pozostałych dokumentach planistycznych. Nawiązując do uwagi dotyczącej oddziaływań skumulowanych, trzeba zaznaczyć, że bez zestawienia działań przewidzianych we wszystkich dokumentach strategicznych, nie jest możliwe ustalenie czy planowane zestawy działań skierowane na poprawę stanu wód są wystarczające oraz czy nie kolidują z zapisami wynikającymi z innych dokumentów planistycznych. Ponadto, takie zestawienie wydaje się niezbędne na potrzeby racjonalnego działania na rzecz stanu wód, szczególnie dla organów administracji wydających decyzje zezwalających na realizację inwestycji.</p>	Uwzględniono	<p>Zgodnie z przyjętą metodyką ocenę ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych przeprowadzono na poziomie strategicznym uwzględniając wymogi GDOŚ dot. zakresu prognozy: „Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy ooś, w prognozie zasadne jest odniesienie się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej (np. Planów przeciwdziałania skutkom suszy oraz Planów zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz uwzględnienie informacji zawartych w sporządzonych dla nich prognozach. Ma to szczególne znaczenie (...)”. Zgodnie z przywołanym wymogiem w Załączniku C3 oraz rozdziale 6 Prognozy odniesiono się do innych dokumentów o charakterze strategicznym z zakresu gospodarki wodnej i uwzględniono informacje zawarte w Prognozach OOS, dla których takie zostały wykonane, które następnie posłużyły do identyfikacji ryzyka kumulowania się generowanych przez nie na poziomie strategicznym oddziaływań z oddziaływaniami ocenianego IIaPGW. Ponadto zauważyć należy, zgodnie z art. 51. ust. 2, pkt 2 lit. e ustawy OOS identyfikacja skumulowanego charakteru dotyczyć winna jedynie oddziaływań znaczących wg. definicji z ustawy. Natomiast podkreślić należy, iż w toku przeprowadzonych analiz ocennych, nie zidentyfikowano działań, których oddziaływania mogłyby zostać ocenione w prognozie jako znacząco negatywne na jakikolwiek element środowiska poddawany ocenie w Prognozie, w tym w szczególności na obszary sieci Natura 2000. Tym samym nie zachodzą przesłanki dla ryzyka braku możliwości przyjęcia projektu dokumentu w związku z art. 55 ust.2 ustawy o.o.ś. Sugerowane podejście do oddziaływań skumulowanych dla dokumentu o charakterze i strukturze IIaPGW nie zostało wdrożone na etapie przygotowywania metodyki SOOS z uwagi na brak możliwości dokonania ocen na poziomie innym strategicznym.</p> <p>Podsumowanie rozdziału 5.3.2 uzupełniono o wyjaśnienie: ""W wyniku oceny stwierdzono, że zestawy działań będą generować generalnie pozytywne oddziaływania na komponent ze względu na poprawę stanu siedlisk i siedlisk gatunków. Na obszarze dorzecza Dunaju działania te dotyczą 1 rezerwatu przyrody, 1 Parku Narodowego, 5 obszarów Natura 2000, 1 obszaru chronionego krajobrazu oraz 2 pomników przyrody.</p> <p>Na obszarze dorzecza Dunaju zaplanowano tylko jedno działanie techniczne, które polega na rozbudowie oczyszczalni ścieków w Istebnej. Działanie to położone jest w znacznej odległości od obszarów chronionych, dlatego nie stwierdzono, że może wpływać na obszary chronione. Stwierdzono jednak możliwość wystąpienia oddziaływań niejednoznacznych (potencjalnie negatywnych w fazie budowy) na gatunki roślin i zwierząt, jednak oddziaływanie to będzie miało charakter nieznaczący, o ile w ogóle wystąpi. Analiza oddziaływania na formy ochrony przyrody zestawów działań, których wpływ oceniono jako niejednoznaczny wykazała, że wpływ realizowanych zestawów działań będzie miał miejsce dla dwóch form ochrony przyrody. W obydwu formach ochrony przyrody występować będzie nieznaczący, lokalny, chwilowy negatywny wpływ na cele i przedmiot ochrony tych obszarów, wynikający z użycia ciężkiego sprzętu w trakcie prac modernizacyjnych. Potencjalnie pozytywny wpływ na cele i przedmiot ochrony tych obszarów będzie miał charakter pośredni/wtórny, długoterminowy i stały, wynikający z poprawy jakości odprowadzanych ścieków oraz likwidacji źródeł zanieczyszczeń. Tym samym, nie stwierdza się ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w zakresie wpływu na komponent „Różnorodność biologiczna, fauna i flora, w tym obszary objęte ochroną."</p>
5	<p>w projektowanym dokumencie stwierdzono, że „... gdy przypisany dla jcw zestaw działań nie zapewniał osiągnięcia celów środowiskowych, ale w granicach jcw występował obszar chroniony z przypisanymi do niego działaniami (wynikającymi z wdrażania ustaleń przyjętych planów ochrony, zadań ochronnych i planów zadań ochronnych), to uznano że ich efektywność pozwoli na osiągnięcie celów środowiskowych jcw w zakresie stanu/potencjału ekologicznego – lecz w czasie późniejszym (po 2027 r.) ze względu na warunki naturalne determinujące skuteczność działań”. Niemniej, niektóre zaproponowane działania nie pokrywają się z działaniami ochronnymi zaproponowanymi w PZO/PO;</p>	Wyjaśnienie	<p>Wszystkie działania mające na celu rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych przypisane zostały ze względu na zidentyfikowane ryzyko wystąpienia presji (zgodnie z wynikami projektu Analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych wraz z określeniem ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jcwp oraz obszarów chronionych, 2020) w zakresie danego kryterium (utrzymanie naturalnego charakteru koryta, dopływ zanieczyszczeń) i/lub stwierdzono ryzyko nieosiągnięcia celu wynikającego z wymagań dla obszarów przyrodniczych (zgodnie z wynikami projektu Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód wraz z opracowaniem rejestru wykazów obszarów chronionych. Etap trzeci: Ocena stanu JCWP w zaktualizowanym układzie jednostek planistycznych wraz z opisem metodycznym, 2019) (rzeki włosienicznikowe, przepływy Q50) w obrębie jcwp znajdującej się w zasięgu danego obszaru chronionego. Działania wynikające z planów ochrony i planów zadań ochronnych zostały uwzględnione w IIaPGW jako działania podstawowe wg art. 324 ust. 2 ustawy pr.w., ukierunkowane na spełnienie minimalnych wymogów, umożliwiające wdrożenie przepisów dotyczących ochrony wód, w szczególności działań służących ochronie siedlisk lub gatunków zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z powyższym założeniem w zestawach działań, na podstawie analizy eksperckiej aktów prawnych sporządzonych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla</p>

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie, uwzględniono działania w zakresie obejmującym realizację celów (wodno)środowiskowych ustanowionych w ramach opracowania „Ustalenie celów ...” oraz inne działania nie odnoszące się bezpośrednio do przedmiotów czy celów ochrony danej formy ochrony, jednak bezpośrednio i/lub pośrednio wpływających na stan jakościowy bądź ilościowy wód podziemnych lub powierzchniowych w kontekście utrzymania lub poprawy stanu jcw. Tym samym, mimo że plany ochrony i plany zadań ochronnych zawierały działania mające na celu poprawę lub utrzymanie stanu ochrony przedmiotów ochrony uznanych za zależne od wód, w sytuacji, kiedy nie miały one wpływu na realizację wymagań wodnych nie uwzględniano ich w Zestawach działań IIaPGW. Do tej grupy działań należały m.in. działania z zakresu koszenia roślinności siedlisk łąkowych, usuwania gatunków inwazyjnych (z wyjątkiem usuwania osobników gatunków z rodzaju rdestowiec w korytach rzek), przebudowy gatunkowej siedlisk leśnych. Działania z zakresu uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony czy monitoringu stanu zachowania siedlisk również nie były uwzględniane w Zestawach działań IIaPGW, gdyż są one, obok monitoringu przyrody realizowanego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska elementem Monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentów IIaPGW.
6	Aktualizacje wprowadzone w Erracie 1 do APGW budzą wątpliwości. Potrzeba wprowadzenia zmian w ocenianym dokumencie związana jest z wejściem w życie dnia 29 maja 2021 roku rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 roku w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. z 2021 poz. 896). Zapewnienie swobodnej migracji dla wymienionych w rozporządzeniu wód staje się celem środowiskowym. Jednakże zapisy w poszczególnych załącznikach do Erraty 1 wskazują, że działania te będą głównie ograniczać się do weryfikacji czy istnieje presja bez wdrażania konkretnych działań, mających na celu rzeczywiste zniesienie takiej presji.	Wyjaśnienie	Sposób uwzględnienia w IIaPGW rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. z 2021 r., poz. 896) zaprezentowany został w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IIaPGW (erraty wskazują w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IIaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r. Zgodnie z treścią errat dot. rozporządzenia w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych (...) wynikające z rozporządzenia zmiany w zakresie rejestru wykazów obszarów chronionych stanowiły element niezbędny do uwzględnienia w IIaPGW dla obszarów dorzeczy Wisły, Odry, Pregoty oraz Niemna w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • prezentacji wykazu obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, • aktualizacji / uzupełnienia celów środowiskowych jcw o cele wynikające z istnienia obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, • aktualizacji / uzupełnienia zestawów działań w przypadku jcw w obrębie których występują obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym i konieczne jest zaprojektowanie działań dla zapewnienia drożności cieków. Dla jcw wyznaczonych, jako obszary przeznaczone do ochrony gatunków o znaczeniu gospodarczym działania przypisano zgodnie z przyjętą metodyką przypisywania działań z zakresu drożności. Bazowała ona na posiadanych informacjach na temat budowli poprzecznych. W przypadku braku informacji na temat obiektów wskazywano działanie RWHM_02.06, ze względu na brak możliwości zidentyfikowania dokładnego wpływu obiektu na ciągłość biologiczną. Niemniej, w wyniku uwag zgłoszonych na etapie konsultacji społecznych rozszerzono zakres dwóch działań nietechnicznych: RWHM_02.06 (Ocena wpływu budowli poprzecznych na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcw). W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcw, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli) i RWHM_02.08 (Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb w celu weryfikacji prawidłowego funkcjonowania tych urządzeń. W przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe jcw, analiza możliwości wdrożenia działań zapewniających ciągłość biologiczną i spełnienie celów środowiskowych. Realizacja działań zgodnie z przeprowadzoną analizą. Monitoring należy wykonać co najmniej raz w ciągu cyklu planistycznego. Wykaz budowli objętych działaniem zamieszczono w Zał. 1 Wykaz działań dla budowli.). W obu przypadkach wskazano możliwość rozszerzenia w zakresie realizacji działań technicznych, po wykonaniu odpowiednio oceny wpływu budowli na ciągłość biologiczną i cele środowiskowe, oraz monitoringu urządzeń do migracji ryb. Działania RWHM_02.06 i RWHM_02.08 są więc obecnie działaniami typu technicznego/nietechnicznego. Zweryfikowano i poprawiono rozbieżności pomiędzy załącznikami Erraty. Dla jcw z przypisanym celem środowiskowym w zakresie drożności innym niż "zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D", usunięto komentarz „jeśli z monitoringu wynikać będzie, że dana JCW nie była istotnym miejscem występowania gatunków dwuśrodowiskowych (brak gatunków historycznie) – to nie podlega ona ocenie wskaźnika D i cel środowiskowy dla drożności uznaje się wówczas za spełniony. Zmiany zaprezentowane w formie errat uwzględnione zostały w ostatecznej wersji IIaPGW po konsultacjach społecznych.
7	Podsumowując, należy podkreślić przygotowanie dokumentów na podstawie szablonu, który miałby być odpowiednim dla wszystkich opracowywanych projektów aktualizacji planów gospodarowania wodami – obejmujących duże obszary dorzeczy Wisły i Odry, jak i pozostałe dorzecza o niewielkich arealach. Założenie to należy uznać za błędne, postulując jednocześnie korekty dokumentów. W przypadku prognozy – po uzupełnieniu zestawu działań przewidzianych w APGW o konkretne przedsięwzięcia pochodzące z innych	Uwzględniono	Przeredagowano rozdział 5.3.2, żeby był bardziej czytelny (Podsumowanie zamieszczono poniżej oraz uzupełniono rozdział 6 o podsumowanie, które również zamieszczono poniżej). Podsumowanie rozdziału 5.3.2: "W wyniku oceny stwierdzono, że zestawy działań będą generować generalnie pozytywne oddziaływania na komponent ze względu na poprawę stanu siedlisk i siedlisk gatunków. Na obszarze dorzecza Dunaju działania te dotyczą 1 rezerwatu przyrody, 1 Parku Narodowego, 5 obszarów Natura 2000, 1 obszaru chronionego krajobrazu oraz 2 pomników przyrody. Na obszarze dorzecza Dunaju zaplanowano tylko jedno działanie techniczne, które polega na rozbudowie oczyszczalni ścieków w Istebnej. Działanie to położone jest w znacznej odległości od obszarów chronionych, dlatego nie stwierdzono, że może wpływać na obszary chronione. Stwierdzono jednak możliwość wystąpienia oddziaływań niejednoznacznych

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>dokumentów (i dokonania ujednoznaczeń w tym zakresie) – celem korekty będzie przed wszystkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyeliminowanie ogólnikowych zapisów, które zdominowały treść prognozy; - skupienie się na pozbawionym sprzeczności opisie oddziaływań generowanych przez działania, które będą realizowane na podstawie APGW, a następnie przedstawienie ustaleń odnośnie oddziaływań newralgicznych, w tym transgranicznych i dotyczących obszarów Natura 2000; - analiza oddziaływań skumulowanych z uwzględnieniem przedsięwzięć – po uprzednim ich zestawieniu – przewidzianych przez inne dokumenty strategiczne; - przedstawienie działań minimalizujących przypisanych do poszczególnych działań (załącznik C4 „Wytyczne działania minimalizujące” zawiera wykaz dokumentów, w których należy szukać bardziej szczegółowych informacji; w rezultacie, wymienione w APGW katalogi i zestawy działań nie mają przypisanych działań minimalizujących). 		<p>(potencjalnie negatywnych w fazie budowy) na gatunki roślin i zwierząt, jednak oddziaływanie to będzie miało charakter nieznaczący, o ile w ogóle wystąpi.</p> <p>Analiza oddziaływania na formy ochrony przyrody zestawów działań, których wpływ oceniono jako niejednoznaczny wykazała, że wpływ realizowanych zestawów działań będzie miał miejsce dla dwóch form ochrony przyrody. W obydwu formach ochrony przyrody występować będzie nieznaczący, lokalny, chwilowy negatywny wpływ na cele i przedmiot ochrony tych obszarów, wynikający z użycia ciężkiego sprzętu w trakcie prac modernizacyjnych. Potencjalnie pozytywny wpływ na cele i przedmiot ochrony tych obszarów będzie miał charakter pośredni/wtórny, długoterminowy i stały, wynikający z poprawy jakości odprowadzanych ścieków oraz likwidacji źródeł zanieczyszczeń. Tym samym, nie stwierdza się ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań w zakresie wpływu na komponent „Różnorodność biologiczna, fauna i flora, w tym obszary objęte ochroną”. Uzupełniono rozdział 6 o następujący tekst: "Podsumowując jako najistotniejsze z punktu widzenia celów IIaPGW oraz możliwości kumulacji oddziaływań zidentyfikowano 6 już obowiązujących, obecnie opracowywanych lub aktualizowanych dokumentów o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w dziedzinie gospodarki wodnej. Należą do nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK); • Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu; • Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP); • Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030; • Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS); • Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Dunaju (PZRP). <p>z czego jedynie dwa dokumenty nie zostały poddane procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach oddzielnej procedury, przy czym aPZRP oraz VIaKPOŚK mają procedury w toku.</p> <p>W przypadku wszystkich wymienionych wyżej dokumentów stwierdzono wysoki poziom kumulowania się pozytywnych oddziaływań, co szczegółowo omówiono w załączniku C3 i tabeli 6-1.</p> <p>Identyfikując możliwość wystąpienia oddziaływań negatywnych należy podkreślić, że realizacja działań w ramach IIaPGW nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, co opisano w rozdziale 5 niniejszej Prognozy. Stwierdzono tam możliwość wystąpienia jedynie nieznaczących negatywnych oddziaływań w fazie budowy, o charakterze krótkotrwałym i lokalnym. Dotyczy to jednej oczyszczalni ścieków na co wskazuje Załącznik C3 oraz Rysunek 5-6 na stronie 206 niniejszej Prognozy.</p> <p>Oznacza to, że potencjalne negatywne oddziaływania wynikające realizacji z analizowanych dokumentów strategicznych mogą się ewentualnie kumulować jedynie w fazie budowy. Na obecnym etapie prac nad IIaPGW brak jest danych o harmonogramach planowanych inwestycji.</p> <p>Na obecnym poziomie wiedzy oraz zaawansowaniu prac nad dokumentami strategicznymi nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań skumulowanych wdrożenia działań przyjętych przez IIaPGW".</p>
8	<p>Przedłożona dokumentacja jest bardzo obfita i, o ile zrozumiałą jest konieczność przedstawiania rozbudowanych treści, to liczba indywidualnych dokumentów (plików zasadniczych, załączników, grup załączników, tzw. errat) pozbawionych szczegółowej charakterystyki i odniesień w treści zasadniczych dokumentów, poważnie utrudnia analizę przedłożonej dokumentacji. Ponadto podejściem nieprawidłowym jest przedstawianie nowych treści jako tzw. „errat”, bowiem errata służy do zestawienia błędów ostatecznie ustalonej wersji opracowania, nie zaś do dodawania kolejnych informacji i wynikających z nich zmian w procedowanym projekcie dokumentu (wersji nieostatecznej);</p>	Wyjaśnienie	<p>Plany gospodarowania wodami są dokumentami prezentującymi zakres danych i informacji wymagany zarówno ustawą pr.w., rozporządzeniem dot. szczegółowego zakresu planów gospodarowania wodami jak również wymogami raportowymi Komisji Europejskiej. Plany to dokumenty strategiczne przyjmowane w formie rozporządzenia, a tym samym uwzględniające w swojej strukturze docelowy sposób prezentowania danych.</p> <p>Z uwagi na wymagany poziom szczegółowości danych i zagadnień przyjęta struktura dokumentów obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentację w treści głównej IIaPGW danych na poziomie obszaru dorzecza i poszczególnych regionów wodnych: dane i informacje charakteryzujące obszar dorzecza i regionów wodnych oraz prezentujące omówienie wszystkich zagadnień wymaganych dla IIaPGW z odniesieniem w treści do odpowiednich załączników zawierających dane szczegółowe dla poszczególnych jcw; - prezentację całości danych IIaPGW na poziomie każdej jcw w poszczególnych załącznikach przywołanych w treści IIaPGW. Załączniki to zestawienia excel umożliwiające łatwe poruszanie się po prezentowanych danych dla każdej jcw. Dodatkowym elementem wprowadzonym w IIaPGW jest załącznik nr 1 stanowiący zestawienie wszystkich najistotniejszych danych prezentowanych w IIaPGW dla poszczególnej jcw, a zatem stanowiący zbiorcze podsumowanie danych dla każdej jcw; - prezentację danych przestrzennie w formie załączników mapowych. Skala stosowanych map dostosowana została do wymogów prezentacji i publikacji danych w formie rozporządzenia. <p>Informacje o zastosowanej strukturze dokumentu wraz ze szczegółowym zestawieniem w których rozdziałach IIaPGW znajdują się informacje wymagane dla zakresu IIaPGW.</p> <p>Z uwagi na dokonane w trakcie trwających konsultacji społecznych, zmiany przepisów prawa oraz istotne zmiany projektu dokumentu stanowiącego materiał źródłowy do projektów IIaPGW, których uwzględnienie nie było możliwe przed podaniem projektów IIaPGW do konsultacji społecznych, podjęte zostały działania dla zapewnienia społeczeństwu informacji o dokonywanych zmianach w projektach</p>

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
			IlaPGW, jeszcze w okresie konsultacji społecznych. Dokonane zmiany w projekcie IlaPGW związane były z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz.U. 2021 r. poz. 896) oraz zmianach projektu szóstej aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (VlaKPOŚK) w wersji z dnia 30.08.2021 r. Zarówno nowy akt prawny, jak i projekt VlaKPOŚK stanowią dokumenty, których ustalenia uwzględniane są w projektach IlaPGW. Oba ww. dokumenty procedowane były niezależnie od projektów IlaPGW (tj. procedura legislacyjna przyjęcia rozporządzenia oraz konsultacje społeczne projektu VlaKPOŚK) w związku z tym nie stanowią one nowych, niedostępnych dla społeczeństwa dokumentów, w rozumieniu prezentowania ich ustaleń po raz pierwszy w projektach IlaPGW. Zmiany, o których mowa powyżej włączone zostały w formie errat stanowiących element konsultowanych projektów IlaPGW (są to dokumenty wskazujące w przejrzysty sposób zmiany dokonywane w projektach IlaPGW, poprzez zdefiniowanie miejsca i rodzaju dokonywanej zmiany). Erraty podane zostały do publicznej wiadomości w dniu 30.09.2021 r. Odnosnie objętości i liczby indywidualnych dokumentów do Prognozy, zostały one wskazane w treści samej prognozy w tabeli załączników, zamieszczonej zaraz za spisem treści. Poza wylistowaniem numerów załączników w tabeli znajdują się ich tytuły, które obrazują treść w nich zamieszczoną. Szczegółowe odniesienie się autorów do sposobu wykorzystania załączonych dokumentów zostało opisane w rozdziale 1.2.2 oraz w poszczególnych rozdziałach tematycznych, których załączniki są rozwinięciem.
9	ujednoliceń wymaga nazewnictwo załączników – nazwa pliku powinna zgadzać się z nazwą przywoływaną w tekście dokumentów zarówno APGW jak i prognozy;	Wyjaśnienie	Zweryfikowano wskazane w uwadze zagadnienia. Nazewnictwo i odwołania do Załączników są poprawne
10	W załączniku 2 APGW „Wykaz obszarów chronionych” w kolumnie „Wymagania (Cel środowiskowy dla obszaru)” znajduje się zapis „patrz tabela wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk Natura 2000”. W związku z tym, należy wskazać, że tabela ta jest jednym z arkuszy załącznika C2 prognozy „Ocena wpływu na obszary chronione - tabele ocenne”. Ponadto omawiany tu załącznik zawiera błędne informacje w kolumnie „Uwagi do oceny”, bowiem plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, dla których nie zostały one ustanowione, nie mogą dostarczać informacji;	Uwzględniono częściowo	W IlaPGW dodano tabelę wymagań wodnych właściwego stanu ochrony siedlisk Natura 2000. Ocena osiągnięcia celu (wodno)środowiskowego zawarta w "Wykazie obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków" wraz z informacjami towarzyszącymi tj. zawartymi w kolumnach "Pewność oceny" oraz "Uwagi do oceny" została sporządzona przez organy pełniące nadzór nad poszczególnymi formami ochrony. Ankietyzacja została wykonana w ramach prac nad projektem "Ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych wraz z opracowaniem rejestru obszarów chronionych" oraz zaktualizowana w ramach prac nad II aPGW z wykorzystaniem tej samej metody. Organy pełniące nadzór dokonywały oceny na podstawie wszelkich dostępnych danych, zgodnie z wewnątrznie przyjętymi metodami, wykorzystując bardzo zróżnicowane źródła informacji, często w tym często również dokumentację planów ochronnych, które nie zostały ustanowione oraz inne dane niepublikowane. W związku z powyższym, Wykonawca IlaPGW nie ma możliwości weryfikacji poprawności ocen oraz danych towarzyszących przekazanych w ramach ankietyzacji przez organy pełniące nadzór nad formami ochrony przyrody.
11	Wprowadzanie w dokumentach skrótów, których objaśnienia znajdują się w innych plikach także utrudnia analizy (ogólnie przyjętą zasadą jest, aby objaśnienia skrótów znajdowały się przede wszystkim w dokumentach, w których są używane).	Uwzględnienie	Każdy z dokumentów ma wskazane objaśnienia stosowanych skrótów: treść główna IlaPGW na początku dokumentu, załączniki do IlaPGW w formie objaśnień każdej z kolumn. W trakcie konsultacji społecznych zweryfikowana została kompletność objaśnień. W przypadkach zidentyfikowanych braków - uzupełniono odpowiednio objaśnienia.
12	W APGW (załącznik 6.3) przewidziano realizację 29 indywidualnych działań, które wdrożone zostaną na obszarze trzech jcw. Do działań tych należą m.in.: - rewitalizacja potoków w ich dolnych odcinkach; - odtwarzanie stosunków wodnych właściwych dla siedlisk bagiennych przez likwidację rowów odwadniających; - usuwanie odpadów zgromadzonych na brzegach cieków; - modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków. Bez wątpienia, planowane prace wiązać się z pozytywnymi skutkami dla środowiska, jednak niezależnie od nich, przy realizacji części z działań mogą wystąpić oddziaływania niekorzystne (dotyczy to w szczególności prac budowlanych). Wskazana okoliczność, a także niewielki zakres przedmiotowy APGW w zakresie planowanych do wdrożenia interwencji, powoduje, że załączony „Projekt prognozy oddziaływania na środowisko projektu IlaPGW dla obszaru dorzecza Dunaju” (dalej jako prognoza) powinien zostać opracowany odpowiednio do skali i szczegółowości planowanych działań. Jednak Autorzy prognozy obarczyli ten dokument znaczną ilością zbędnych informacji – w tym zagadnień ogólnych, których rozważanie zasadne jest w odniesieniu do projektów ponadlokalnych – nie zauważając, że APGW nie dotyczy całego kraju, a obszaru kilkuset km ² . Jako przykłady zamieszczenia	Wyjaśnienie	Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy z jednej strony determinują zapisy samej ustawy ooś, z drugiej zaś uzgodnienia z organami oraz przede wszystkim struktura i zawartość ocenianego dokumentu. W praktyce SOOŚ dominują dwa modele oceny różniące się zasadniczo stopniem szczegółowości prowadzonych analiz. Model oceny baseline-led oraz objective-led (United Nations - Strategic Environmental Assessment Course Module). Pierwszy model oceny wzorowany jest bezpośrednio na inwestycyjnej procedurze oceny oddziaływania na środowisko. Przy zastosowaniu tego podejścia ocenie poddaje się bezpośrednie oddziaływanie poszczególnych przedsięwzięć na środowisko. Metoda sprawdza się w przypadku dokumentów wytyczających nie tylko ramy realizacji przykładowych inwestycji, ale odnoszących się w treści do konkretnych określonych inwestycji mających na etapie oceny określoną lokalizację oraz określony przybliżony kształt i zasięg. Drugi model oceny stanowi model oparty na brytyjskich doświadczeniach z oceną polityk (policy appraisal). Najważniejszą rolę w tym modelu odgrywa identyfikacja celów samego dokumentu, skutków ich realizacji i ocena czy kwestie środowiskowe zostały w nich należycie ujęte - nie zaś bezpośrednio oddziaływanie poszczególnych inwestycji na środowisko. Model sprawdza się w ocenie dokumentów, które nie wyznaczają ram realizacji poszczególnych przedsięwzięć, a jedynie nakreślają kierunki rozwoju różnych procesów w sferze społecznej, gospodarczej, prawnej lub środowiskowej. Jest to model dedykowany do oceny dokumentu, w którym identyfikowane są głównie obszary i działania, a planowane przykładowe projekty nie mają konkretnych lokalizacji oraz gdy nie ma wyznaczonych terminów realizacji tych projektów, ani rozwiązań technicznych ich realizacji. Z uwagi na dwójaki charakter działań ujętych w katalogach działań za najbardziej uzasadnione uznano przyjęcie hybrydowego modelu oceny, łączącego elementy ww. metod. Działania ujęte w katalogu działań krajowych stanowią zbiór wytycznych i regulacji o charakterze formalno-prawnym o zasięgu ogólnokrajowym i znajdują zastosowanie w stosunku do każdej kategorii wód, bez względu na rodzaj presji czy uwarunkowania danej jcw.

L.p.	Opinia - treść	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
	<p>niepotrzebnych informacji w prognozie mogą posłużyć – w części, która powinna dotyczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stanu środowiska w obszarze realizacji APGW (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy ooś) – próby opisu elementów środowiska przyrodniczego w skali całej Polski, w tym streszczenie Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, opis znaczenia kraju dla ochrony zasobów przyrodniczych Unii Europejskiej, charakterystyka kolejnych grup organizmów w skali całego kraju, czy opis ponadregionalnych problemów zachowania różnorodności biologicznej, który także jest nieprzydatny dla określenia wpływu na środowisko skutków realizacji APGW; - przewidywanych znaczących oddziaływań wynikających z realizacji APGW (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy ooś) – ogólne i abstrakcyjne charakterystyki dotyczące różnych cech środowiska podatnych na oddziaływanie, które można zobrazować fragmentem opisu dla części „klimat” (str. 242) „Wyróżnia się dwa czynniki wpływające na współczesny klimat i jego prognozowane zmiany - sumę naturalnych procesów wynikających z cyklu życia planety ...”. 		<p>Działania te poprzez swoją skalę przestrzenną realizują z góry określony cel jakim jest uzyskanie efektu poprzez „masową” realizację w skali makro głównego celu wszystkich części wód, tj. utrzymania ich dobrego stanu / potencjału oraz niepogarszaniu go w cyklu planistycznym 2022-2027. W stosunku do tych działań, jak również grupy działań tzw. nietechnicznych wpisanych do katalogu działań dedykowanych poszczególnym kategoriom wód, z uwagi na ich nieinwestycyjny charakter i/lub brak możliwości doprecyzowania miejsca, czasu czy technologii ich realizacji - zastosowanie modelu oceny baseline-led okazało się technicznie niewykonalne. W przypadku tych inwestycji ocena w Prognozie bazowała na eksperckiej ocenie sposobu i stopnia ujęcia kwestii środowiskowych oraz identyfikacji charakteru (pozytywne/negatywne) spodziewanych/oczekiwanych skutków środowiskowych ich wdrożenia.</p> <p>Z drugiej strony w projekcie IIaPGW zaproponowano działania ujęte w zestawy działań dedykowane konkretnym jcw. Służą one nie tylko utrzymaniu dobrego stanu / potencjału, ale są przeznaczone do minimalizacji obserwowanych konkretnych presji oraz kierunkowej poprawy stanu / potencjału danej jcw, oraz mają zastosowanie dla tych jcw, które zostały wskazane jako zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych lub cele te będą obniżone wskutek derogacji. Wśród nich są działania o charakterze technicznym, pod którymi kryje się realizacja konkretnych typów inwestycji, w wielu przypadkach przedsięwzięć dookreślonych względem miejsca i co najmniej horyzontu czasowego ich planowanej realizacji. Co więcej w dużej mierze są to działania „zaciągnięte” z innych dokumentów strategicznych odpowiadające celom IIaPGW (aPZRP, PPSS, czy VIaKPOŚK) poddanych już procedurze SOOŚ i ocenionych. Stwarza to możliwość przeanalizowania na generalnie większym poziomie szczegółowości: wpływu działań na środowisko; identyfikacji oddziaływań ich charakteru i skali; czy wskazania miejsc potencjalnych kolizji przyrodniczo-przestrzennych. Przy czym w myśl art. 52 ust. 2 ustawy ooś analizy te zostaną przeprowadzone przy uwzględnieniu informacji zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych dokumentów powiązanych z projektem IIaPGW. W związku z dokonaną zmianą ‘roli’ Wykazu Inwestycji i Działań (załącznik nr 6 do IIaPGW) w zakresie przygotowania przedsięwzięć w nim uwzględnionych (funkcja sprawozdawcza Wykazu o wydanych w przeszłości zgodach administracyjnych na realizację przedsięwzięć w nim uwzględnionych, nie mająca na celu potwierdzenia negatywnego oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć). W załączniku nr 6 do projektu IIaPGW zestawiono przedsięwzięcia, które w przeszłości były objęte (gdy było to wymagane) SOOŚ oraz postępowaniami w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko przed wydaniem przez właściwy organ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub innej. Z uwagi na dużą liczbę działań zawartych w projektach IIaPGW, dla potrzeb oceny ich wpływu na środowisko zastosowana została ich typologizacja i agregacja w odpowiednie grupy/kategorie. Prezentacja wyników oraz wniosków w Prognozie OOŚ przedstawiona została w odniesieniu do skategoryzowanych grup działań/inwestycji o porównywalnym charakterze w kontekście rodzaju presji oraz skali oddziaływania. Ocena potencjalnego wpływu realizacji postanowień dokumentu, z uwzględnieniem oddziaływań zarówno negatywnych, jak i pozytywnych, odniesiona została do poszczególnych komponentów środowiska. Analizie i ocenie poddana została również spójność projektów IIaPGW z dokumentami strategicznymi i planistycznymi odnoszącymi się do środowiska, obowiązującymi zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym. Projekt IIaPGW nie wyznacza ram dla realizacji „przedsięwzięć o możliwych niekorzystnych konsekwencjach dla środowiska” ani nie przewiduje realizacji takich inwestycji. Podkreśla się, że inwestycje wymienione w „Wykazie Inwestycji i Działań” nie są wyrazem realizacji IIaPGW – Wykaz ten pełni wyłącznie funkcję sprawozdawczą na temat już ustanowionych (w aPGW z 2016 r. oraz w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydanych z zastosowaniem przesłanek) odstępstwa, o których mowa w art. 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 68 ustawy Prawo wodne. Projekt IIaPGW nie ustanawia odstępstw dla nowych działań i inwestycji. Zastosowany układ dokumentu Prognozy z uwagi na specyfikę IIaPGW i zależności ekosystemowe przyjmuje dla wszystkich obszarów dorzeczy wskazanie informacje od ogółu do szczegółu. W związku z tym, w Prognozie dla Dunaju zawarto zarówno informacje ogólne o stanie środowiska, a następnie informacje, które dotyczą tylko analizowanego dorzecza. Pozwala to na zachowanie spójności pomiędzy poszczególnymi obszarami dorzeczy oraz umożliwienie prezentacji odbiorcy całościowej informacji dotyczącej zagadnień prognozowanych oddziaływań projektowanych działań w zakresie planowania gospodarowania wodami dla każdego z obszarów dorzeczy odrębnie, ale jednak stanowiąc element całościowego systemu gospodarowania wodami w Polsce.</p>

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”, Nr Projektu: POIS.02.01.00-00-0016/16

4.2 Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego

PGW WP otrzymało opinię Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie pismem znak HŚ.NS.530.21.3.2021 z dnia 2 listopada 2021 r. W tabeli 4 poniżej zestawiono opinię wraz z informacją w jaki sposób PGW WP opracowujący projekt dokumentu wziął ją pod uwagę przed przyjęciem IIaPGW.

Tabela 4 Opinia Głównego Inspektora Sanitarnego w Warszawie wraz z informacją w jakim zakresie została wzięta pod uwagę

L.p.	Opinia	Sposób uwzględnienia opinii	Uzasadnienie sposobu uwzględnienia opinii
1	Należy zaznaczyć, iż przedmiotowy dokument nie wyklucza projektów inwestycyjnych (np. działania, które polegają na rozbudowie lub modernizacji oczyszczalni ścieków bądź kanalizacji ściekowej). W związku z powyższym w opinii Głównego Inspektora Sanitarnego w Prognozie należałoby odnieść się do możliwych metod skutecznej eliminacji bądź maksymalnego ograniczenia negatywnego wpływu w kontekście zdrowia ludzi, uwzględniając także oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe.	Uwzględniono częściowo	<p>Działania techniczne mające na celu rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków zostały zaimplementowane do IIaPGW z projektu VIaKPOŚK, a więc są przedmiotem analiz ocennych w prognozie tam gdzie znajdują się w zestawie działań. Na obszarze dorzecza Dunaju występuje jedna oczyszczalnia ścieków, dla której zaplanowano działania w zestawach IIaPGW - wskazuje na to Załącznik C3 oraz Rysunek 5-6 na stronie 208 niniejszej Prognozy.</p> <p>Co za tym idzie, wskazana oczyszczalnia była brana pod uwagę przy określeniu potencjalnych oddziaływań skumulowanych i transgranicznych oraz oddziaływań na obszary Natura 2000.</p> <p>Uzupełniono rozdział 6 o akapit z podsumowaniem oddziaływań skumulowanych o następujący tekst: Podsumowując, jako najistotniejsze z punktu widzenia celów IIaPGW oraz możliwości kumulacji oddziaływań zidentyfikowano 6 już obowiązujących, obecnie opracowywanych lub aktualizowanych dokumentów o charakterze operacyjno-wdrożeniowym w dziedzinie gospodarki wodnej. Należą do nich:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK); • Program działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu; • Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych (KPRWP); • Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030; • Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS); • Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Dunaju (PZRP). <p>z czego jedynie dwa dokumenty nie zostały poddane procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w ramach oddzielnej procedury, przy czym aPZRP oraz VIaKPOŚK mają procedury w toku.</p> <p>W przypadku wszystkich wymienionych wyżej dokumentów stwierdzono wysoki poziom kumulowania się pozytywnych oddziaływań, co szczegółowo omówiono w załączniku C3 i tabeli 6-1.</p> <p>Identyfikując możliwość wystąpienia oddziaływań negatywnych należy podkreślić, że realizacja działań w ramach IIaPGW nie będzie powodowała znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, co opisano w rozdziale 5 niniejszej Prognozy. Stwierdzono tam możliwość wystąpienia jedynie nieznaczających negatywnych oddziaływań w fazie budowy, o charakterze krótkotrwałym i lokalnym. Dotyczy to jednej oczyszczalni ścieków na co wskazuje Załącznik C3 oraz Rysunek 5-6 na stronie 206 niniejszej Prognozy.</p> <p>Oznacza to, że potencjalne negatywne oddziaływania wynikające z analizowanych dokumentów strategicznych mogą się kumulować jedynie w fazie budowy. Rozłożenie w czasie planowanych na jednym obszarze działań o charakterze stricte technicznym pozwoli skutecznie zniwelować możliwe kumulowanie się negatywnych oddziaływań, związanych z samym etapem ich realizacji (prace budowlane, przebudowy, rozbudowy), jednak są to działania na poziomie harmonogramów prac poszczególnych inwestycji, co odnosi się do fazy procedury uzyskiwania decyzji środowiskowej. Na obecnym etapie prac nad IIaPGW brak jest danych o harmonogramach planowanych inwestycji.</p> <p>Na obecnym poziomie wiedzy oraz zaawansowaniu prac nad dokumentami strategicznymi nie stwierdzono możliwości wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań skumulowanych wdrożenia działań przyjętych przez IIaPGW.</p>
2	Ponadto, biorąc pod uwagę wszystkie planowane działania, pożądane jest aby Prognoza Oddziaływania na Środowisko uwzględniała, również w stosunku do ww. projektów inwestycyjnych, aspekty wskazane w piśmie z dnia 16 marca 2021 r., znak HŚ.BW.530.1.4.2021.AM, w tym rzetelną ocenę wpływu tych działań na stan zdrowia człowieka, m.in. w kontekście zagrożeń dla wód podziemnych, w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (z uwzględnieniem nakazów, zakazów i ograniczeń związanych z ochroną zasobów wody) a także zagrożeń dla ujęć i źródeł wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z uwzględnieniem obszarów stref ochronnych tych ujęć.	Wyjaśnienie	<p>W Prognozie dokonano oceny wpływu projektu IIaPGW w podziale na elementy środowiska wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt e ustawy ooś, w tym na ludzi (ich zdrowie i jakość życia), wody powierzchniowe, wody podziemne.</p> <p>Charakterystykę oddziaływań przedstawiono w rozdziale 5 Przewidywane skutki środowiskowe wdrożenia postanowień IIaPGW oraz potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku zaniechania jego realizacji oraz w załączniku C.1. Charakterystyki oddziaływań – podsumowanie.</p> <p>Element analiz ocennych na etapie prognozowania oddziaływań stanowiły m.in. oceny zagrożeń dla ujęć wód, GZWP, obszarów chronionych w rozumieniu art. 317 ust. 1 pkt 5 ustawy prawo wodne, w tym m.in. wód przeznaczonych na cele zaopatrzenia w wodę do spożycia oraz przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych. Zagrożenia te były analizowane w ramach komponentu „Ludzie, w tym jakość życia i zdrowie”.</p>

5 Informacja, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

Wyniki przeprowadzenia SOOŚ:

- wszystkie zgłoszone uwagi i wnioski zostały rozpatrzone przez organ opracowujący projekt IIaPGW – PGW WP, sporządzono zestawienie zebranych uwag i wniosków, każda została opatrzona komentarzem w zakresie oceny zasadności i sposobu jej uwzględnienia lub nieuwzględnienia, w przypadku uwag i wniosków częściowo uwzględnionych lub nieuwzględnionych, zostało podane uzasadnienie takiej decyzji,
- zgodnie z art. 55 ustawy ooś, przed przyjęciem dokumentu organ administracji bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz uwagi i wnioski zgłoszone w ramach konsultacji społecznych,
- IIaPGW po przeprowadzonej procedurze SOOŚ zawiera:
 - zmiany wynikające ze zmian prawa oraz istotnych zmian projektu VIaKPOŚK - dokumentu stanowiącego materiał źródłowy,
 - zmiany wynikające z procesu opiniowania i konsultacji społecznych,
 - zmiany katalogu działań krajowych,
- PGW WP przyjmuje IIaPGW, do którego dołącza się załączniki wynikające z SOOŚ:
 - Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,
 - Pisemne podsumowanie SOOŚ.

6 Informacja na temat postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Przeprowadzone w Prognozie analizy wskazują, że mało prawdopodobne jest wystąpienie znaczącego negatywnego transgranicznego oddziaływania w związku z realizacją IIaPGW, ponieważ zaplanowane działania mają prowadzić do długoterminowej poprawy i ochrony zasobów wodnych oraz wpływać korzystnie na stan środowiska przede wszystkim ekosystemów od wód zależnych. Oczekuje się zatem, że wdrożenie IIaPGW na obszarze dorzecza Dunaju będzie miało również pozytywny wpływ na obszary transgraniczne, które zależą od stanu wód. W przypadku działań o charakterze technicznym (inwestycyjnym) tam gdzie było to możliwe powołano się na dowody wykluczające ewentualność wystąpienia tego typu zagrożenia zidentyfikowaną we wcześniej przeprowadzonych SOOŚ lub na procedury pozwalające na wskazanie takiej ewentualności przed realizacją inwestycji.

Podsumowując, realizacja IIaPGW nie będzie powodować negatywnego oddziaływania o charakterze transgranicznym możliwego do zidentyfikowania na etapie strategicznym, nie stwierdzono podstaw do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach toczącej się procedury SOOŚ projektu IIaPGW.

7 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Zgodnie z zapisami ustawy ooś (art. 51 ust. 2 pkt 1c), w Prognozie oddziaływania na środowisko należy zamieścić propozycję dotyczącą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień ocenianego dokumentu (w tym przypadku projektu IIaPGW) oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Postanowienia IIaPGW, w rozumieniu przywołanego powyżej artykułu ustawy ooś, to przede wszystkim zestawy działań zaplanowane w celu poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych, podziemnych oraz ekosystemów od wód zależnych oraz ustalenia IIaPGW dotyczące celów środowiskowych dla każdej jcw.

Monitorowanie skutków realizacji ustaleń IIaPGW oraz weryfikowanie postępów ich wdrażania stanowi zasadniczy element kontroli, czy osiągnięte zostaną cele środowiskowe ustalone dla poszczególnych jednolitych części wód oraz dla obszarów chronionych, także przy uwzględnieniu odstępstw od ich realizacji, zastosowanych na podstawie art. 4 RDW.

Kontrola realizacji postanowień IIaPGW - zestawów działań powinna odbywać się zatem na dwóch płaszczyznach:

- kontroli efektów środowiskowych zaproponowanych działań poprzez monitorowanie wód oraz obszarów chronionych, w celu stwierdzenia czy osiągnięte zostały cele środowiskowe umożliwiające poprawę lub utrzymanie dobrego stanu wód oraz obszarów chronionych;
- kontroli realizacji/stopnia wdrożenia zaplanowanych działań - realizowanej poprzez raportowanie przez jednostki odpowiedzialne za sprawozdawczość, wskazane w IIaPGW.

Oba wymienione wyżej elementy reguluje RDW oraz polskie prawodawstwo transponujące zapisy dyrektywy, tj. ustawa prawo wodne oraz akty wykonawcze do niej.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM - jest on częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu oceny wód odpowiadają za niego różne instytucje; są to: Główny Inspektor Ochrony Środowiska, państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna (PIG-PIB). Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, a także oceny stanu wód na obszarach dorzeczy.

IIaPGW ma na celu poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, a jego realizacja będzie w przewadze pozytywnie wpływała na elementy środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi. W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, a negatywne oddziaływania będą dotyczyły fazy realizacji inwestycji - będą chwilowe lub krótkoterminowe. IIaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań, a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko będą realizowane zgodnie z warunkami określonymi w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wnioski z Prognozy nie wskazują na potrzebę rozszerzenia lub zmiany zakresu monitoringu realizacji działań zawartego w IIaPGW oraz na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w IIaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.

W wyniku uzyskanych opinii organów administracji oraz zgłoszonych uwag i wniosków dotyczących m.in. monitoringu ponownie przeanalizowano w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko te zagadnienia i nie stwierdzono konieczności zmian zakresu monitoringu.

Monitoring wód

Zgodnie z art. 349 ustawy prawo wodne monitoring wód ma na celu pozyskanie informacji o:

- stanie wód powierzchniowych i podziemnych oraz o stanie wód obszarów chronionych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych;
- stanie środowiska wód morskich na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągnięcia celów środowiskowych dla wód morskich, a także bieżącej oceny stanu środowiska wód morskich.

Monitoring wód prowadzony jest zgodnie z ustaleniami RDW i RDSM oraz jest częścią monitoringu prowadzonego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). W zależności od badanego elementu wód, różne instytucje odpowiadają za jego prowadzenie:

- Główny Inspektor Ochrony Środowiska¹ odpowiada za:
 - prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych oraz chemicznych, w tym substancji priorytetowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114 (zgodnie z art. 349 ust. 3 ustawy prawo wodne),
 - prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 5 ustawy prawo wodne),
 - wykonanie badań osadów dennych rzek i jezior na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych (zgodnie z art. 349 ust. 6 ustawy prawo wodne),
 - wykonanie badań bioakumulacji substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114, na potrzeby klasyfikacji stanu chemicznego wód powierzchniowych, oraz badania stanu ichtiofauny na potrzeby klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego, a dodatkowo, jeżeli jest to uzasadnione specyfiką badań, wykonuje badania i obserwacje, o których mowa w art. 349 ust. 3, 5 i 6 ustawy prawo wodne (zgodnie z art. 349 ust. 7 ustawy prawo wodne).
- Państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna odpowiada za prowadzenie badań wód powierzchniowych w zakresie elementów hydrologicznych i morfologicznych oraz przekazuje

¹ Za wdrażanie PMŚ od 1 stycznia 2019 r. jest odpowiedzialny wyłącznie GIOŚ (art. 4a ust. 1a ustawy z dnia 20 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska; Dz.U. z 1991 roku nr 77 poz. 335 ze zm.).

wyniki tych badań ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej, PGW WP, właściwemu organowi IOŚ, właściwym organom ochrony przyrody, a także wszystkim podmiotom wykonującym na zamówienie tych organów i podmiotów prace na potrzeby opracowania oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych określonych w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61 ustawy prawo wodne, oceny stanu wód powierzchniowych, oceny stanu wód podziemnych oraz oceny stanu wód obszarów chronionych (zgodnie z art. 349 ust. 4 ustawy prawo wodne).

- Państwowa Służba Hydrogeologiczna (PIG-PIB) wykonuje badania i ocenia stan wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych; w uzasadnionych przypadkach właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych (zgodnie z art. 349 ust. 8 ustawy prawo wodne).

Główny Inspektor Ochrony Środowiska na podstawie wyników badań i obserwacji, o których mowa powyżej dokonuje oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dla obszaru województwa, z uwzględnieniem wód przejściowych i wód przybrzeżnych jak również oceny stanu wód na obszarach dorzeczy.

W myśl rozporządzenia w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych monitoring jcwp należy prowadzić w taki sposób, by możliwe było:

- zakwalifikowanie jcwp do jednej z pięciu klas jakości wód;
- uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego w każdym obszarze dorzecza;
- ocenienie stanu jcwp w każdym obszarze dorzecza;
- ilościowe ujęcie czasowej i przestrzennej zmienności elementów jakości oraz parametrów wskaźnikowych dla elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych.

Powyższe założenia są realizowane poprzez prowadzenie pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym dla stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego lub stanu chemicznego oraz poprzez prowadzenie badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód.

W ramach PMŚ prowadzi się:

- monitoring diagnostyczny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych;
- monitoring operacyjny - ustalany na podstawie dokumentacji planistycznych lub wyników monitoringu diagnostycznego;
- monitoring badawczy;
- monitoring obszarów chronionych.

Rodzaj prowadzonego monitoringu uzależniony jest od złożoności zidentyfikowanych problemów danej jcwp (presji). Na potrzeby analiz monitoringowych wykorzystywane są punkty pomiarowo-kontrolne (ppk) projektowane w ramach PMŚ jako reprezentatywne dla danej jcw. Ustalona przez PMŚ

sieć monitoringowa stanowić będzie źródło danych pozyskiwanych w ciągu całego IV cyklu planistycznego dla danej jcw. Przy wskazywaniu reprezentatywnych ppk uwzględniane są aktualne wykazy jcwp oraz obszarów chronionych.

Zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o IOŚ. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

W rozdziale 5 projektu IIaPGW przedstawiono obszerną informację o zasadach projektowania monitoringu i wykonywania oceny stanu wód, bazując na stanie prawnym obowiązującym na koniec cyklu planistycznego 2016-2021 wraz ze wskazaniem zmian prawnych w tym okresie oraz syntetycznym opisem projektu sieci monitoringu na lata 2022-2027, który ostatecznie zatwierdzany będzie zgodnie z zasadami PMŚ. Dodatkowo rozdział 15 IIaPGW wskazuje informacje dotyczące częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1 ustawy prawo wodne. Nie zostały zidentyfikowane konieczne do uwzględnienia inne niż wskazane w rozporządzeniu w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych zasady, częstotliwość oraz kryteria zmiany częstotliwości monitoringu.

Dążąc do zapewnienia możliwie pełnego obrazu stanu jcw dokonywane są zmiany w zakresie zarówno liczby jcw monitorowanych, jak również zakresu prowadzonego monitoringu. Na cykl planistyczny objęty projektem IIaPGW tj. 2022-2027, planowane jest zwiększenie liczby punktów pomiarowo-kontrolnych w obrębie obszaru dorzecza Dunaju co umożliwi zbadanie rzeczywistego wpływu skutków środowiskowych wdrażania zestawów działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych. W trakcie sześcioletniego cyklu planistycznego szczegółowe informacje dotyczące aktualnych wyników badań monitoringowych publikowane są w ramach PMŚ i dostępne dla zainteresowanych. GIOŚ dokonuje również ocen stanu jcw, które wykorzystywane m.in. na potrzeby przeprowadzenia, w ramach każdej aktualizacji PGW, oceny stopnia spełnienia celów środowiskowych jcw oraz postępu w ich osiąganiu. Każda aktualizacja planów gospodarowania wodami prezentuje informacje o dokonanych zmianach, aktualizacjach w stosunku do treści prezentowanych w dokumencie wyjściowym (aPGW). Cykl planistyczny 2016-2021 stanowił okres wprowadzenia szeregu zmian mających istotny wpływ na treść IIaPGW, uwarunkowania, jak również podstawowe elementy planistyki gospodarowania wodami tj. wykazy jcw. IIaPGW prezentuje wyniki dokonanej weryfikacji i aktualizacji układu planistycznego tj. nowy wykaz jcwp (po weryfikacji i aktualizacji granic zlewni), jcwpd (m.in. odniesienie jcwpd do granic dorzeczy) i zmiany rejestru obszarów chronionych. Wprowadzone zmiany mają istotne znaczenie między innymi również dla dokonywanej w ramach każdej aktualizacji PGW oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych. Ocena ta stanowi element podsumowujący efekt realizacji ustaleń aPGW dając obraz osiągniętych rezultatów w postaci jcw z potwierdzonych osiągniętym celem środowiskowym.

Kolejnym elementem jest przeprowadzana ocena postępu w osiąganiu celów środowiskowych będącego procesem kontynuowanym w każdej kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Dla zachowania ciągłości procesu w IIaPGW przedstawiono oceny postępu zarówno w odniesieniu do układu jednostek planistycznych obowiązującego w aPGW (2016-2021) - jako element sprawozdawczy dla zakończonego cyklu planistycznego, ale również dla nowego układu jednostek planistycznych (IIaPGW) co umożliwi ocenę postępu w osiąganiu celów w kolejnej aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Ze względu na charakter ocenianego dokumentu, nastawionego na poprawę stanu środowiska wód i ekosystemów od wód zależnych, w kontekście prognozowanych oddziaływań na inne komponenty środowiska niż wody, zaprezentowanych w rozdziałach 5-7 niniejszej Prognozy, należy przyjąć, że wdrożenie ustaleń IIaPGW będzie generalnie pozytywnie wpływać na inne komponenty środowiska, w tym na zdrowie i jakość życia ludzi.

W Prognozie nie zidentyfikowano ryzyka wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, w tym takich które wymagałyby zastosowania indywidualnych środków minimalizujących, czy działań kompensacyjnych - wymagających kontroli na etapie ich wdrażania. Nieliczne zidentyfikowane potencjalnie negatywne oddziaływania dotyczą działań technicznych (w dużej mierze przedsięwzięć inwestycyjnych z obszaru gospodarki komunalnej oraz tych dotyczących przebudowy/likwidacji budowli poprzecznych), mają charakter krótkotrwały (związany z fazą budowy) i/lub lokalny.

Możliwości oraz warunki realizacji przedsięwzięć należących do grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z obowiązującym prawodawstwem będą każdorazowo nakładane po przeprowadzeniu procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Na etapie indywidualnych ocen oddziaływania na środowisko, bazujących na zdecydowanie bardziej szczegółowych (aniżeli ma to miejsce w niniejszej Prognozie) danych dotyczących lokalizacji, charakteru, zakresu oraz sposobu realizacji danego przedsięwzięcia, określany będzie wpływ planowanej inwestycji na środowisko oraz formułowane wnioski m.in. w zakresie elementów stanu środowiska wymagających kontroli. IIaPGW nie wskazuje ram realizacji planowanych działań a wyznacza kierunki niezbędnych do podjęcia działań dla osiągnięcia celów środowiskowych jcw tj. osiągnięcie dobrego stanu albo jego utrzymanie w przypadku jcw które ten stan osiągnęły.

Tym samym na poziomie dokumentu IIaPGW, nie stwierdza się konieczności rozszerzenia zakresu monitorowanych elementów poza zakres opisanych powyżej elementów monitoringu wód i obszarów chronionych.

Prowadzony monitoring PMŚ i wykonywane na jego podstawie analizy i oceny wskazujące m.in. osiągnięcie celów środowiskowych to elementy pozwalające na uzyskanie informacji dotyczących efektów wdrożenia ustaleń planów gospodarowania wodami.

Monitoring obszarów chronionych

Ocenę realizacji celów (wodno)środowiskowych w zakresie obszarów chronionych realizują jednostki pełniące nadzór nad danym obszarem, wykorzystując dostępne dane w postaci planów ochrony, planów zadań ochronnych, wyników PMŚ w zakresie siedlisk przyrodniczych i gatunków wymienionych w załącznikach Dyrektyw Siedliskowej i Ptasiej, a także danych literaturowych oraz innych opracowań i ekspertyz.

Plany ochrony i plany zadań ochronnych

Zgodnie z art. 18 ustawy o ochronie przyrody dla parków narodowych, rezerwatów przyrody oraz parków krajobrazowych sporządza się plany ochrony. Kluczowym ich elementem jest charakterystyka i ocena stanu przyrody, która wraz z identyfikacją zagrożeń stanowi podstawę do opracowania działań ochronnych, w tym działań mających na celu realizację celów (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W przypadku obszarów Natura 2000, zgodnie z art. 28 ustawy o ochronie przyrody sporządza się plan zadań ochronnych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (obejmuje on m.in. zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, ocenę ich stanu w oparciu o parametry wykorzystywane w monitoringu przyrody realizowanym w ramach PMŚ, ustalenie celów działań ochronnych oraz ustalenie działań ochronnych, w tym wskazanie działań zapewniających monitoring osiągnięcia celów, w celów tym (wodno)środowiskowych obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Plany ochrony sporządzane są na okres 20 lat, plany zadań ochronnych natomiast - 10 lat.

Monitoring przyrody w ramach PMŚ

Zgodnie z art. 112 ustawy o ochronie przyrody, implementującej zapisy Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywy Siedliskowej) oraz Dyrektywy 79/409/EWG w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (tzw. Dyrektywy Ptasiej) do obowiązków Państwowego Monitoringu Środowiska należy prowadzenie monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej.

Poza siecią Natura 2000 w monitoringu przyrody uwzględniono również obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie wyznaczone na podstawie RDW.

Podobnie jak w przypadku monitoringu wód, w zakresie przyrody zasady organizacji i funkcjonowania PMŚ prezentowane są w wieloletnim strategicznym programie opracowywanym przez GIOŚ i zatwierdzanym przez ministra właściwego ds. klimatu. Program ten jest wypełnieniem przepisu art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Programy PMŚ były uchwalane od 1991 r. na okresy trzyletnie. Ostatni trzyletni program obejmował lata 2013-2015. Aktualny program PMŚ obowiązuje na lata 2020-2025 i zastępuje program PMŚ na lata 2016-2020.

Monitoring obejmuje m.in.:

- Monitoring ptaków - Monitoring Ptaków Polski (MPP) obejmuje monitoring gatunków lęgowych, przelotnych oraz zimujących. Jego celem jest *zapewnienie informacji o stanie populacji wybranych gatunków ptaków w Polsce dla potrzeb oceny skuteczności metod ochronnych, jak również zgromadzenie danych niezbędnych do wypełnienia obowiązków sprawozdawczych wynikających z Dyrektywy Ptasiej*. Monitoring opiera się na metodach dostosowanych do specyfiki monitorowanej grupy lub gatunku.

- Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych - obejmuje siedliska przyrodnicze i gatunki wymienione w załącznikach Dyrektywy Siedliskowej, a także rzadkie lub szczególnie narażone na wyginięcie w skali kraju gatunki roślin. Ma na celu określenie stanu zachowania monitorowanych typów siedlisk przyrodniczych, gatunków zwierząt i gatunków roślin w skali w regionów biogeograficznych: morskiego, alpejskiego i kontynentalnego. Podobnie jak w przypadku monitoringu ptaków opiera się na metodykach dostosowanych do specyfiki monitorowanego siedliska lub gatunku. Wyniki wykorzystywane są w zarządzaniu obszarami Natura 2000 oraz do oceny skuteczności działań ochronnych.

Poszczególne elementy przyrody, w tym monitoring ptaków, siedlisk przyrodniczych oraz gatunków monitorowane są w cyklach niezależnych od cyklu planistycznego planów gospodarowania wodami.

Monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami

Monitorowanie realizacji działań ujętych w IIaPGW regulują zapisy art. 328 ustawy prawo wodne. Zgodnie z cytowanym artykułem Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami. W tym celu:

- Wody Polskie;
- wojewodowie;
- marszałkowie województw;
- wójtowie, burmistrzowie lub prezydenci miast;

w zakresie swojej właściwości, sporządzają roczne sprawozdania z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami i przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w terminie do dnia 28 lutego roku następnego.

Natomiast sposób sprawozdawania reguluje Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz.U. z 2018 r. poz. 2390).

W załączniku 1 do ww. rozporządzenia przedstawiono zakres informacji przekazywanych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, wojewodów, marszałków województw, wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast i dyrektorów urzędów morskich w rocznych sprawozdaniach z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Są to:

- ogólne informacje dotyczące podmiotu odpowiedzialnego za realizację działania;
- informacje dotyczące działania:
 - Obszar dorzecza, którego dotyczy działanie;
 - Nazwa jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;
 - Kod jednolitej/ych części wód objętej/ych działaniem;

- Lokalizacja działania, a w przypadku działania o charakterze punktowym - współrzędne geograficzne w układzie WGS84;
- Kategoria działania;
- Grupa działania;
- Nazwa działania;
- Rodzaj działania (podstawowe/uzupełniające);
- Opis działania;
- Wskaźnik stopnia realizacji działania;
- Planowany koszt realizacji działania (w zł);
- Całkowity koszt realizacji działania według stanu faktycznego w podziale na lata realizacji działania (w zł);
- Harmonogram realizacji działania według planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza;
- Źródło finansowania działania (środki krajowe/środki europejskie, w tym nazwa programu, jeżeli dotyczy/inne środki - podać jakie);
- Kwota dofinansowania realizacji działania ze środków europejskich w podziale na lata realizacji działania;
- Status realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie (nierozpoczęte, w trakcie przygotowania, w trakcie realizacji, zakończone);
- Informacja, czy realizacja działania jest zgodna z harmonogramem realizacji działania;
- Informacja, czy występują opóźnienia w realizacji działania;
- Informacja o przyczynach opóźnień (finansowe/organizacyjne/legislacyjne/inne przyczyny - podać jakie);
- Informacja o podjętych działaniach zaradczych.
- status realizacji działania:
 - Zaawansowanie prac w stosunku do harmonogramu realizacji działania (w %);
 - Data rozpoczęcia realizacji działania;
 - Termin zakończenia/przewidywany termin zakończenia realizacji działania;
 - Opis stanu realizacji działania według stanu na dzień 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie;
 - Dodatkowe uwagi.

Coroczne sprawozdania z wykonanych działań, zawartych w IIaPGW, stanowiąc będą podstawę do zweryfikowania stopnia realizacji IIaPGW, w powiązaniu z wynikami monitoringu, prowadzonego w ramach PMŚ.

Weryfikacja realizacji niniejszej Prognozy nastąpi również w trakcie przeglądu istotnych problemów gospodarki wodnej i opracowania innych dokumentacji planistycznych sporządzanych na potrzeby kolejnej aktualizacji Planu dla każdego obszaru dorzecza.

Prognoza oraz wnioski płynące z przeprowadzonych na potrzeby jej opracowania analiz ocennych pozostają bez wpływu na zakres monitoringu realizacji działań zawartego w projekcie IIaPGW.

W zestawach działań stanowiących załącznik do IIaPGW dla każdego działania określony został zakres rzeczowy, wskaźnik oceny postępu we wdrażaniu oraz skuteczności wdrożenia, które stanowią podstawowe informacje niezbędne w procesie monitorowania statusu wdrożenia postanowień IIaPGW. Załącznik 6 do projektu IIaPGW określa m.in. harmonogram realizacji poszczególnych działań jak również jednostki odpowiedzialne za wdrożenie oraz sprawozdawczość.

Z uwagi na to, iż w Prognozie nie stwierdzono konieczności/zasadności proponowania rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych zaproponowanych w projekcie IIaPGW (uzasadnienie znajduje się w rozdziale 8.3 Prognozy) nie zmienia się katalog działań ani zbudowane na jego podstawie zestawy działań dla poszczególnych kategorii wód, tym samym nie zmienia się zakres rzeczowy potwierdzający status ich realizacji. Prognoza i wnioski z niej płynące nie mają również wpływu na zagadnienia organizacyjno-prawne dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań ujętych w dokumencie IIaPGW oraz sprawozdawczość w zakresie postępów ich wdrażania.